

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ
24-IP-22-GE-WSP-A Workshop on Development of Rural Economies through Smart villages
ระหว่างวันที่ 27-30 August 2024

ณ จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

จัดทำโดย แก่นศรี ไชยโคตร

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานจักราช สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

วันที่ 13 ตุลาคม 2567

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการ 24-IP-22-GE-WSP-A: Workshop on Development of Rural Economies through Smart villages ดำเนินการจัดอบรมระหว่างวันที่ 27-30 สิงหาคม 2567 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยองค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization หรือ APO)

เหตุผลของโครงการ : การเสนอวิสัยทัศน์ APO 2025 ระบุว่า "Smart Transformation" เป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนสำหรับการเติบโตของผลผลิตในสมาชิก APO ดิจิทัลเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีศักยภาพในการปรับปรุงผลผลิต ปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพทางการเกษตร ทางธุรกิจ การศึกษา สุขภาพ และสวัสดิการในชุมชนชนบท แนวคิดหมู่บ้านอัจฉริยะเป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน และนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และโอกาสทางเศรษฐกิจในชนบท มีส่วนร่วมในการตอบสนองความต้องการเร่งด่วน เช่น การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ การป้องกันการย้ายถิ่นเข้าเมืองโดยการจัดหาบริการทางการแพทย์ พลังงาน สุขภาพ การศึกษาที่ยั่งยืนมาช่วยแก้ไขปัญหา

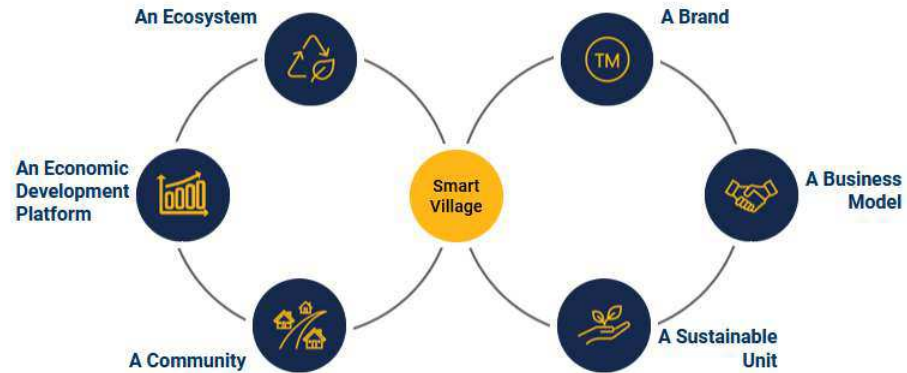
การนำหมู่บ้านอัจฉริยะมาใช้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับประเทศในเอเชีย แปซิฟิก เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบทเผชิญความท้าทาย เช่น ความกันดารห่างไกลโครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงจำกัด ขาดนโยบายการเชื่อมต่อระบบดิจิทัล ประชากรขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงขาดรูปแบบการบริการที่ยั่งยืน เวิร์กช็อปนี้จะสำรวจแนวคิดเกี่ยวกับหมู่บ้านอัจฉริยะ แนวทางในการปฏิบัติเพื่อความสำเร็จ และหาหรือความเป็นไปได้เกี่ยวกับโครงการสาธิตในหมู่บ้านสมาชิก APO

วัตถุประสงค์โครงการ

- เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดหมู่บ้านอัจฉริยะที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนการพัฒนาชุมชนชนบท
- เรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายและกรอบการทำงานที่สนับสนุนหมู่บ้านอัจฉริยะ
- ทำความเข้าใจปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญจากกรณีศึกษาและการเยี่ยมชมสถานที่ และ
- การหารือเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมแนวคิดในหมู่บ้านสมาชิก APO ผ่านโครงการสาธิต

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย (สามารถจำแนกตามหัวข้อและระบุชื่อวิทยากรบรรยาย) ได้แก่

- การบรรยาย วันแรก (27 สิงหาคม 2567)
- ภาพรวมของหมู่บ้านอัจฉริยะระดับโลกและระดับภูมิภาค โดย Mr. Tulenum Laloo และ Mr. Vivek Shah จากประเทศอินเดีย ซึ่งได้แนะนำเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหมู่บ้านอัจฉริยะในการปฏิบัติและมีส่วนช่วยในการพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน : หมู่บ้านอัจฉริยะ หมายถึง ชุมชนที่มีความเข้มแข็งด้วยดิจิทัลเทคโนโลยี และแพลตฟอร์มนวัตกรรมเปิดเพื่อเข้าถึงตลาดโลก

Source: Graphic Representation of Key Indicators of a Smart Village as Referenced by Solomon Darwin of UC Berkeley Center of Growth Markets

ซึ่งมีหลากหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล มหาวิทยาลัย บริษัท และหน่วยงานนานาชาติ เช่น World Bank, European Commission, International Telecommunication Union และ European Network for Rural Development โดยการพัฒนากลุ่มบ้านอัจฉริยะนั้นต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดแบบเดิม ๆ เช่นเปลี่ยนจากระบบการจัดการแบบ Top-down เป็นแบ่งเครือข่ายการจัดการและร่วมกันตัดสินใจ ร่วมมือกันจัดการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง และใช้โครงสร้างสาธารณูปโภค รวมถึงการลงทุนต่าง ๆ ร่วมกัน โดยบทเรียนที่สำคัญของกลุ่มบ้านอัจฉริยะ คือ

1. ควรปรับบริบทให้ตรงกับความต้องการของชุมชนและสนองตอบปัญหาของชุมชน
2. ควรให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของและความยั่งยืน
3. มีการเข้าถึงแบบองค์รวม เพราะความสำเร็จของโครงการมีหลายปัจจัย เช่น การดูแลสุขภาพ การศึกษาและโครงสร้างพื้นฐาน
4. งบประมาณสนับสนุนมีความสำคัญมาก การหาผู้สนับสนุนที่ยั่งยืนมีผลต่อการดำเนินงานในระยะยาวและการขยายผลโครงการที่สำเร็จ
 - คุณสมศักดิ์ บรรลุ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ประเทศไทย นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลในการพัฒนาประเทศ

ประเทศไทยมีประชากร 65.86 ล้านคน อาศัยในเมือง 40.89 ล้านคน และอาศัยในชนบท 24.97 ล้านคน (ประมาณ 37.91%) ซึ่งมีความแตกต่างและหลากหลายในด้านโครงสร้างพื้นฐาน วัฒนธรรม อาชีพ และระดับการพัฒนาในแต่ละภูมิภาค ดังนั้น ทำอย่างไรถึงจะเข้าถึงกระบวนการพัฒนาในแต่ละภูมิภาคได้ การใช้เทคโนโลยีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการนี้ กระทรวงพัฒนาชุมชนได้วางแผนนโยบาย 20 ปี (ปีพ.ศ. 2561-2580) ในการส่งเสริมการบริการด้านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้หน่วยงานในสังกัดได้พัฒนาการทำงานผ่านระบบดิจิทัลมากขึ้น พัฒนาให้เป็น One-Stop Services

การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการทำงานและให้บริการแก่สาธารณะประกอบด้วย

- 1) การจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผลการสำรวจออนไลน์ต่าง ๆ ให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าถึงและใช้บริการได้ ข้อมูลสำคัญสำหรับการต่อยอดความคิดพัฒนาหมู่บ้านหรือภูมิภาคต่อไป
- 2) การพัฒนาระบบ CDD Big Data เก็บข้อมูลจาก 25 แหล่งข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวางแผน วิจัยพัฒนา การตัดสินใจ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน
- 3) พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม “Click Chum Chon” รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิต กระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มความรู้ สร้างอาชีพสร้างรายได้ มี 13 หน่วย เช่น สินค้า OTOP เมืองน่าเที่ยว 108 อาชีพ โคกหนองนา เป็นต้น
- 4) แพลตฟอร์มสำหรับการบริหารจัดการและการพัฒนาความร่วมมือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน (CIA) ประกอบด้วย การพัฒนาอาชีพ การบริหารเงินทุน การจัดการความเสี่ยง ความยากจน และการจัดการระดับของชุมชน

ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ คือ ผู้นำชุมชนที่ดี มีแผนพัฒนาดิจิทัล และการทำงานอย่างทุ่มเทของเจ้าหน้าที่พัฒนา

- Mr. Hyeonsok Jeong รองผู้อำนวยการ MSIT ของเกาหลี บรรยายเรื่องหมู่บ้านอัจฉริยะที่ประเทศเกาหลีใต้

เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล และเส้นทางการพัฒนา โดยภาพรวมของธุรกิจ การสนับสนุนการแนะนำการบริการแบบสมาร์ตบนข้อมูลทางเทคโนโลยี และ ICT ในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล การแข่งขัน คุณภาพชีวิตและความสมดุลในการพัฒนา ส่งเสริมการสร้างรายได้ เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต สะดวกสบายในการอยู่อาศัย ผู้อยู่อาศัยมีการเปลี่ยนแปลงอำนวยความสะดวกให้เป็นอัจฉริยะโดยการขยายการบริการสู่ชุมชน เกาหลีใต้ประสบปัญหาประชากรลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ การอยู่อาศัยในชนบทด้อยกว่าชุมชนเมือง รัฐบาลจึงได้ส่งเสริมหมู่บ้านอัจฉริยะในปี 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร และช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชนบท โดยขยายบริการด้าน IT สู่ชนบท สนับสนุนการใช้ดิจิทัลสำหรับผู้สูงอายุ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัยและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้าน ชุมชน และรัฐบาลท้องถิ่น เป้าหมายคือ สนับสนุนการจัดตั้งโครงการประเภทชุมชนระดับท้องถิ่น และระยะเวลา 1 ปี หรือ 2-5 ปี เพื่อปรับสัดส่วนการช่วยเหลือตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน โดยดำเนินการตั้งแต่เริ่มวางแผน รับข้อเสนอแนะและการประเมินผล ซึ่งเทคโนโลยีหลักที่นำมาใช้ได้แก่ IoT, AI และ drones ซึ่งผลจากการปรับเปลี่ยนเป็นหมู่บ้านอัจฉริยะ คือ 1) การเพิ่มขึ้นของรายได้ เนื่องจากลดการใช้แรงงานและได้งานที่มีประสิทธิภาพ 2) การเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ให้เป็นแบบอัจฉริยะ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ การดูแลให้บริการศูนย์เด็กเล็ก 3) การปรับปรุงความเป็นอยู่ให้สะดวกสบาย เช่น การทิ้งขยะ การจอดรถ 4) ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน เช่น การติดตั้ง CCTV ในพื้นที่เปราะบาง เพิ่มไฟแสงสว่างตามเส้นทาง จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพในพื้นที่ทุรกันดาร และใช้ระบบออนไลน์ในการจัดการฟาร์ม จัดการคนงานต่างด้าว การใช้โดรนในการจัดการแมลงลดการใช้สารเคมี และการดูแลรักษาเครื่องยนตทางการเกษตรผ่านระบบ QR Codes การพัฒนาและเริ่มใช้โดรนเครื่องแรกและใช้บริการ AI ในการดูแลจัดการปลาหมึก เพื่อคำนวณปริมาณที่ต้องจับและส่งเสริมการใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการใช้เครื่องยนตไร้คนขับในการเกษตรเพื่อผลผลิต บริการติดตามผลแบบเรียลไทม์ และใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในการสนับสนุนโปรแกรมต่าง ๆ ในพื้นที่ห่างไกลผ่านวิดีโอแพลตฟอร์ม

เครื่องยนตไร้คนขับ

โดรนเพื่อการเกษตร

- การบรรยาย วันที่สอง (28 สิงหาคม 2567)
- การขับเคลื่อนหมู่บ้านอัจฉริยะในอินเดีย นั่นคือ ความคิดริเริ่มการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเป้าไปที่การยกระดับชุมชนชนบทโดยการใช้ประโยชน์จากการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมไปใช้และเกิดการปฏิบัติที่ยั่งยืน เพื่อการลดช่องว่างระหว่างชุมชนชนบทและชุมชนเมือง
- Open Innovation เป็นกระบวนการที่สันนิษฐานว่า บริษัทสามารถและควรใช้แนวคิดและเส้นทางภายนอกและภายในออกสู่ตลาด เนื่องจากบริษัทต่าง ๆ ต้องการพัฒนาเทคโนโลยีของตน

Collaborations and Engagement

Smart Village Movement
In Alliance With Berkeley Haas

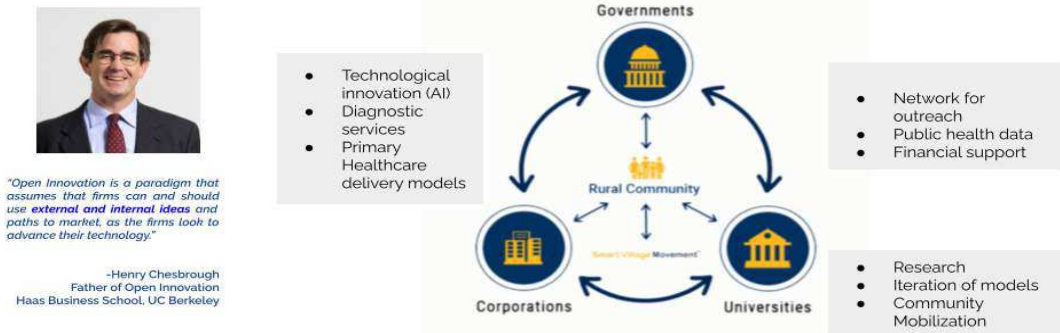
ได้อะแกรมแสดงการประสานความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบสุขภาพขับเคลื่อนผ่านรัฐ เอกชน และภาคีเครือข่าย

Triple Helix Model of Innovation การประสานความร่วมมือไตรภาคี (Triple Helix) ถือเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม

Triple Helix Model is central to Public Goods Innovation

Smart Village Movement
In Alliance With Berkeley Haas

THE TRIPLE HELIX MODEL
Henry Etzkowitz and Loet Leydesdorff- A Laboratory For Knowledge Based Economic Development

ความร่วมมือไตรภาคีจะให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐและภาคการศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีจากภาคการศึกษาซึ่งเป็นผู้ผลิตบุคลากรและองค์ความรู้ไปสู่ภาคเอกชนที่สามารถสร้างผลกระทบต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย การออกกฎระเบียบ และการบริหารจัดการงบประมาณของภาครัฐ ให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและสามารถสนับสนุนกิจกรรมของภาคเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น โครงการด้านสุขภาพให้คำปรึกษาทางออนไลน์สำหรับพื้นที่ห่างไกล โครงการด้านการเกษตรใช้โดรนเพิ่มผลผลิต 20-30% สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรเพื่อความยั่งยืนด้วยราคาวัตถุดิบที่เป็นธรรมและส่งเสริมการตลาด พัฒนาการใช้โซเชียลมีเดียในชุมชน เครื่องจัดการขยะได้น้ำ พัฒนาโอกาสการก้าวสู่ธุรกิจน้อย

ในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจที่เติบโตด้วยนวัตกรรม ภาคเอกชนจะทำหน้าที่เป็นต้นกำลังในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่ภาคการศึกษาจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และภาครัฐจะช่วยสนับสนุนด้านนโยบายและโครงสร้างพื้นฐาน โดยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาในกลุ่มประเทศดังกล่าวจะมาจากภาคเอกชนเป็นหลัก

การพัฒนาเศรษฐกิจในชนบทผ่านหมู่บ้านอัจฉริยะ การเปลี่ยนแปลงพื้นฐานหมู่บ้านผ่านการเชื่อมต่อกับ UN อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีเกาะมากกว่า 17,000 เกาะ มีภาษาชนเผ่า 1,300 กลุ่มและมีภาษาท้องถิ่นมากกว่า 700 ภาษา ประชากรประมาณ 27,000 ล้านคน อยู่ในภาวะเจริญพันธุ์ประมาณ 70% ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือทำสวนและประมง ในการวางแผนพัฒนา 20 ปี มี 17 เป้าหมาย โดยมีแผนการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจเป็นพันธกิจอันดับ 2 ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัล สร้างโครงสร้างดิจิทัล พัฒนาทักษะบุคลากรด้านดิจิทัล พัฒนาระบบให้สนับสนุนนวัตกรรมและการป้องกันข้อมูล สร้างระบบสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อดิจิทัลสตาร์ทอัพ ปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิทัลด้านการแพทย์ การศึกษาและการเงิน สร้างความเข้มแข็งในชุมชนห่างไกลโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและส่งเสริมความร่วมมือระดับโลกในด้านธุรกิจดิจิทัล ปัจจัยที่สนับสนุนหมู่บ้านอัจฉริยะได้แก่ งบประมาณ โครงสร้างด้านดิจิทัล จำนวนผู้ใช้มือถือและอินเทอร์เน็ต จำนวนผู้ใช้มัลติมีเดีย จำนวนผู้ซื้อสินค้าออนไลน์ จำนวนผู้ขนส่งออนไลน์ ซึ่งจะส่งเสริมเศรษฐกิจในชนบท สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UN ข้อที่ 17 การสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

สามข้อหลักของหมู่บ้านอัจฉริยะ ได้แก่

1. รัฐบาลอัจฉริยะ

- ✓ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณะที่ตอบสนองอย่างรวดเร็ว เช่น การสร้างโมดูลการสมัครบัตรประจำตัว การรายงานประชากร เป็นต้น

2. สังคมอัจฉริยะ

- ✓ ความสามารถของรัฐบาลท้องถิ่นในการตระหนักถึงระบบนิเวศทางสังคมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพพร้อมการสื่อสาร ความรู้ดิจิทัลสูง เช่น ศูนย์สุขภาพและโรงเรียน ห้องสมุดดิจิทัล สมาร์ทไซไซตี้ สมาร์ทไลดิง กล้องวงจรปิด การตรวจสอบสภาพอากาศอัจฉริยะ ตรวจสอบระดับน้ำและดินถล่ม เป็นต้น

3. เศรษฐกิจอัจฉริยะ

- ✓ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เริ่มจากปัจจัยการผลิต ความสะดวกในการผลิตและกระบวนการทางการตลาด เช่น ร้านค้าออนไลน์ การชำระแบบไร้เงินสด บริการ wifi สาธารณะ

หลัก 6 ประการของหมู่บ้านอัจฉริยะ

1) การขับเคลื่อนอัจฉริยะ ใช้เทคโนโลยีในการขนส่ง 2) คนอัจฉริยะ สามารถใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันได้ 3) สมาร์ทลิฟวิ่ง ใช้ข้อมูลสนับสนุนด้านบริการสุขภาพ 4) สภาพแวดล้อมอัจฉริยะใช้ IOT ติดตามเก็บข้อมูล ด้านภูมิอากาศ ระบบน้ำสภาพดิน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของดิน และเซนเซอร์ตรวจสอบสภาพที่ดิน 5) รัฐบาลอัจฉริยะ การให้บริการสนับสนุนข้อมูลที่รวดเร็วและเศรษฐกิจอัจฉริยะ 6) ส่งเสริมการขายออนไลน์ เช่น Shopee

ตัวอย่างหมู่บ้านอัจฉริยะในเกาหลีใต้ ได้แก่ 1) ด้านการเกษตรและการประมง พัฒนาเครื่องจักรทางการเกษตรใช้เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ และโดรนเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรสร้างรายได้เพิ่ม ในชนบทห่างไกลพัฒนาการใช้แทรกเตอร์ไร้คนขับ ควบคุมติดตามผลด้วยรีโมทคอนโทรล หลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ การปฏิบัติงานแม่นยำในพื้นที่ ยกกระตือรือร้นผลผลิตโดยใช้โดรนควบคุมกำจัดแมลง คัดเกรดผลไม้ด้วยเครื่องคัดแยก 2) ด้านความปลอดภัย ติดตั้ง CCTV ในพื้นที่แออัด พื้นที่สำคัญ ติดตั้งระบบเตือนภัยอุบัติเหตุจากเครื่องจักร การสนับสนุนแพลตฟอร์มการให้บริการดูแลรถยนต์ 3) ด้านสุขภาพอนามัยและการศึกษา ให้การสนับสนุนกลุ่มสูงอายุ โดยการแนะนำด้านสมาร์ตเทคโนโลยี เช่น วีดีโอแพลตฟอร์ม และสวัสดิการตั้งแต่เด็กและดำเนินการตั้งศูนย์สวัสดิการ ให้บริการการเรียนออนไลน์ ให้บริการที่จอดรถแบบสมาร์ต แจกเตือนผ่านข้อมูลการจราจรและหาที่จอดรถว่างบริการให้นักท่องเที่ยวและคนทั่วไป ถึงขยะพลังงานแสงอาทิตย์ตั้งระบบแจ้งเตือนหากถึงขยะเต็มเพื่อทำการขนย้ายไปกำจัด และได้รับรางวัล Best Practice มีการขยายผลไปทั่วเกาหลีใต้ และมีแผนขยายผลการพัฒนาที่ผ่านมา 6 ปีไปสู่นานาชาติ

รถแทรกเตอร์อัจฉริยะที่ใช้ในชนบทเกาหลี

ตัวอย่างหมู่บ้านในไทยที่ได้รับยกย่องให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี ได้แก่

- กลุ่มอาชีพสตรีหมู่บ้านม่วงเขียว ตำบลร่องวัวแดง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ หมู่บ้านทำงานฝีมือจากป่าน โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจจากเงินกองทุนพัฒนาสตรีในชุมชน จัดขึ้นทะเบียนสินค้า OTOP สร้างแบรนด์ ประสานงานความร่วมมือทั้งรัฐและเอกชนร่วมกันทำการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ซึ่งกลุ่มมีจุดแข็งคือ มีผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย ใช้ภูมิปัญญาทำให้เกิดความน่าสนใจ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตลอดเวลา โอกาสคือ มีการเข้าถึงช่องทางตลาดออนไลน์ อุตสาหกรรมสิ่งทอมีการขยายตัว ลูกค้าเพิ่มขึ้น จุดอ่อน คือ การทำสิ่งทอนั้นใช้เวลานาน ส่วนอุปสรรคคือ มีสินค้าทดแทนค่อนข้างมากในตลาด สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น 58.33% ในปี 2566 ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวและการขายออนไลน์
 - เส้นทางพัฒนาคุณภาพชีวิต คนบ้านโนนธาตุ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น เริ่มจากเลือกพื้นที่เก็บข้อมูล ประเมินความสามารถของชุมชน สำรวจความต้องการของชุมชน ค้นหาผู้สนับสนุน จัดทำข้อมูล CIA ของชุมชน จัดลำดับความสำคัญ พัฒนาจัดทำแผนงาน ดำเนินการ ประเมินผลและให้รางวัล ความสำเร็จที่ได้คือ ชุมชนบริหารจัดการตนเองได้ มีความปลอดภัย มีเงินหมุนเวียนในชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิต ลดปัญหาในชุมชน มีความสุข มีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน เป็นตัวอย่างในการขยายผลสู่ชุมชนอื่นได้
- การศึกษาดูงาน วันที่ 29 สิงหาคม 2567
- การศึกษาดูงานที่ Cibiru Wetan Village, Cileunyi District, Bandung Regency, Jawa Barat Province จัดขึ้นในวันที่ 30 สิงหาคม 2567 ทีมงานประสานงานโดย MVDDRT ได้จัดการเดินทางไปพื้นที่ศึกษาดูงานโดยการไปขึ้นรถไฟความเร็วสูงและจัดรถตู้มารับ พร้อมอำนวยความสะดวกตลอดการเดินทาง เมื่อเดินทางไปถึงมีผู้บริหาร Bandung Regency ตัวแทนหมู่บ้านชุมชน และเยาวชนมาร่วมต้อนรับ มีการต้อนรับโดยทีมเยาวชนในพื้นที่ และแบ่งแยกตามกลุ่มไปเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน กลุ่มที่ 5 เริ่มต้นการศึกษาดูงานกิจกรรมการปลูกมะเขือเทศ การเลี้ยงปลา การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ และไปเยี่ยมชมห้องประชาสัมพันธ์ ดูแลโดยเยาวชน ห้องสมุดอัจฉริยะ ธนาคารชุมชน และศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร ช่วงพักเที่ยงมีอาหาร เครื่องดื่ม จัดให้บริการพร้อมผลไม้ หลังจากนั้นไปเยี่ยมชมสินค้าของกลุ่มในชุมชน มี

สร้อยข้อมือหิน ขั้นตอนการทำกาแฟตั้งแต่เริ่มต้นจนบดเรียบร้อยพร้อมชาย ชมพื้นถิ่นต่าง ๆ และ เครื่องดื่มให้รับประทาน ที่น่าสนใจมากคือ บริการการนวด ซึ่งมีผู้เข้าคิวจำนวนมาก นอกจากนี้ มีการสอน เล่นอังกะลุงร่วมกัน ซึ่งเป็นครั้งแรกในชีวิต สุดท้ายเดินไปเยี่ยมชมธุรกิจของชุมชน ซึ่งจากการศึกษาดูงาน พบว่า เป็นกิจกรรมครบวงจรอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ห่างไกลเมือง สังเกตเห็นความสามัคคีร่วมมือกัน แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่น่าประทับใจ สิ่งที่กังวลคือ ความยั่งยืนของโครงการ เนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่อาจจะชอบความเจริญในเมืองมากกว่าอยู่ชนบทและย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่ในอนาคต

สถานีรถไฟความเร็วสูง

ณ ที่ทำการของหมู่บ้านกับเด็ก ๆ นางรำ

กลุ่มสตรีและเยาวชนร่วมกันดูแลแปลงผักและเลี้ยงปลาเพื่อจำหน่าย

ห้องสมุดดิจิทัล

สมาร์ทตู้เอทีเอ็ม

ห้องประชาสัมพันธ์

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

นัดเพื่อสุขภาพ

ถ่ายภาพร่วมกันหลังเล่นอังกะลุง

- การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion) และนำเสนอกิจกรรมกลุ่ม วันที่ 30 สิงหาคม 2567
การแบ่งกลุ่มปรึกษาหารือทำกิจกรรม กลุ่ม 5 ประกอบด้วยสมาชิกจากไทย ลาว ฟิลิปปินส์ อินเดียและอินโดนีเซีย

Dr. Khan Chand Sharma, Assoc Prof & Head, Department of Agril Enge, Central University of Nagaland, Dimapur, Nagaland, India

Valina Thatsanithone, Ministry of Technology and Communication, Lao PDR

Kaensri Chaikot, Population and community Development Association (PDA) Thailand

Rommel M. Acio, Area Coordinator PRRM, Philippine Rural Reconstruction Movement

Mayang Shahira Junaidi, Ministry of Villages, Development of Disadvantaged Regions and Transmigration, Republic of Indonesia

ซึ่งได้รับมอบหมายให้หาความหมายของคำว่า Smart Village หมู่บ้านอัจฉริยะ โดยชี้แจงปัญหา Problem statement และจัดทำโครงการนำร่อง ซึ่งมีชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ และกิจกรรม

ในการดำเนินงาน รวมทั้งเน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ต้องการสนับสนุน งบประมาณและแหล่งสนับสนุนพร้อมกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานร่วมกัน โดยอ้างอิงแนวคิดของหมู่บ้านอัจฉริยะที่وبرม ศึกษานโยบาย กลยุทธ์การพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมนวัตกรรมที่นำไปใช้โดยชุมชน โดยความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยศึกษากิจกรรมศึกษาของหมู่บ้านที่ประสบผลสำเร็จและแผนงานพัฒนาหมู่บ้าน

โดยความท้าทายในการดำเนินการรัฐบาลอัจฉริยะคือ ความขาดแคลนโครงสร้างทางเทคโนโลยี บุคลากร เงิน งบประมาณ การต่อต้านความเปลี่ยนแปลง ระเบียบข้อบังคับ ขาดความรู้ด้านดิจิทัล ความปลอดภัยในข้อมูลและความเป็นส่วนตัว และข้อจำกัดด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่ง 5 กิจกรรมหลักของหมู่บ้านอัจฉริยะได้แก่ การสร้างเครือข่าย ตั้งชุดดิจิทัล เพื่อดำเนินการช่วยชุมชน การสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาพื้นที่ชุมชนดิจิทัล และมีการติดตามประเมินผล ส่วนวิกฤตปัจจัยความสำเร็จของหมู่บ้านอัจฉริยะได้แก่ ความพร้อมของโครงสร้างดิจิทัล การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมของชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานอื่น งบประมาณสนับสนุน การจัดการโครงการที่มีประสิทธิภาพ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงความยั่งยืนของโครงการ

บรรยากาศในการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ โปรดระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งเป็น

- ประโยชน์ต่อตนเอง
การเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ทำให้ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานจากหลาย ๆ ประเทศ ได้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องหมู่บ้านอัจฉริยะจากวิทยากรหลากหลายประเทศ รวมทั้งได้ศึกษาดูงานในพื้นที่จริง ดูการบริหารจัดการ และได้แลกเปลี่ยนด้านอาหาร การแต่งตัว ศาสนา การจราจรและการใช้แอปพลิเคชัน WhatsApp เป็นต้น
- ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด
ในการอบรมครั้งนี้ได้ฝึกปฏิบัติจริงในการเขียนโครงการและเปิดโอกาสให้เขียนโครงการนำร่องเพื่อเสนอของบประมาณสนับสนุนจาก APO ซึ่งในนามสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนตัวแทนประเทศไทยได้ส่งโครงการฉบับร่างไปแล้วเมื่อปลายเดือนกันยายน 2567
- ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ
ในการอบรมครั้งนี้มีประโยชน์ต่อสายงานการพัฒนาชนบทขององค์กรสาธารณสุขประโยชน์ของข้าพเจ้าอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้ทางการแพทย์ ทางสาธารณสุข สุข ทางการศึกษาและรวมถึงการตลาดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ
- กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ
(กิจกรรม เช่น การฝึกอบรมภายในหน่วยงาน การบรรยายให้กับทีมงาน บทความที่ลงจดหมายข่าวในหน่วยงาน เป็นต้น โดยสรุปรายละเอียดกิจกรรม พร้อมภาพประกอบ และใบลงชื่อผู้ร่วมกิจกรรม)
ในช่วงวันที่ 25-27 กันยายน 2567 ได้มีการนำเสนอการอบรมให้ที่ประชุมผู้บริหารของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนทราบจำนวน 45 คน และนำวิธีการที่ได้จากการอบรมคือ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแก้ไขปัญหาและร่วมกันนำเสนอแนวทางและวางแผนปฏิบัติ

พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์

นำเสนอในรูปแบบกลุ่ม

- กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ
- กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการนั้น คือการเขียนโครงการเพื่อเสนอผู้ให้ทุนเพื่อขอรับการสนับสนุนกิจกรรมสร้างรายได้ในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มสตรี เพื่อดำเนินการใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ในการบริหารจัดการน้ำในชุมชน เพื่ออุปโภค บริโภค และเพื่อสร้างรายได้ เป็นหมู่บ้านสาธิตต่อไป

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

- รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ
 - กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)
 - เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials)
 - รายงานก่อนการเดินทางที่ท่านดำเนินการ (Country Paper-Thailand)
 - เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)
-